EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 28.10.2015
COM(2015) 538 final

MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL RÅDET

i enlighet med artikel 395 i rådets direktiv 2006/112/EG

MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL RÅDET

i enlighet med artikel 395 i rådets direktiv 2006/112/EG

1. BAKGRUND

Enligt artikel 395 i rådets direktiv 2006/112/EG av den 28 november 2006 om ett gemensamt system för mervärdesskatt (nedan kallat *mervärdesskattedirektivet*) får rådet enhälligt på kommissionens förslag bemyndiga varje medlemsstat att genomföra särskilda åtgärder som avviker från bestämmelserna i direktivet för att förenkla uppbörden av skatt eller för att förhindra vissa slag av skatteundandragande eller skatteflykt. Eftersom detta förfarande innebär avvikelser från de allmänna principerna för mervärdesskatt, bör sådana avvikelser vara proportionella och begränsade.

Genom en skrivelse som registrerades hos kommissionen den 18 juni 2015 ansökte Republiken Österrike, Republiken Bulgarien, Republiken Tjeckien och Republiken Slovakien om tillstånd att införa åtgärder som avviker från artikel 193 i mervärdesskattedirektivet. I enlighet med artikel 395.2 i direktivet underrättade kommissionen de andra medlemsstaterna om de fyra medlemsstaternas begäran genom en skrivelse av den 2 juli 2015. Genom en skrivelse av den 7 juli 2015 underrättade kommissionen Republiken Österrike, Republiken Bulgarien, Republiken Tjeckien och Republiken Slovakien om att den hade alla uppgifter som den ansåg sig behöva för att kunna behandla ärendet.

Dessa medlemsstater ansöker om tillstånd att få avvika från artikel 193 i mervärdesskattedirektivet i fråga om vilken person som ska vara skyldig att betala mervärdesskatt till skattemyndigheterna, och få tillämpa s.k. omvänd betalningsskyldighet.

2. OMVÄND BETALNINGSSKYLDIGHET

Den person som ska betala mervärdesskatt enligt artikel 193 i mervärdesskattedirektivet är den beskattningsbara person som levererar varorna eller tillhandahåller tjänsterna. Syftet med förfarandet för omvänd betalningsskyldighet är att flytta betalningsskyldigheten till den beskattningsbara person som är mottagare av varorna eller tjänsterna.

3. ANSÖKAN

Republiken Österrike, Republiken Bulgarien, Republiken Tjeckien och Republiken Slovakien ansöker, enligt artikel 395 i mervärdesskattedirektivet, om att rådet, på förslag av kommissionen, ska godkänna en särskild åtgärd som avviker från artikel 193 i mervärdesskattedirektivet när det gäller tillämpning av omvänd betalningsskyldighet för alla leveranser av varor eller tjänster som överstiger 10 000 euro i syfte att bekämpa bedrägeri.

Detta skulle innebära att de berörda medlemsstaterna ges tillstånd att föreskriva att omvänd betalningsskyldighet tillämpas inom samtliga sektorer, för varje enskild typ av vara eller tjänst enligt deras eget val, eventuellt för hela den nationella ekonomin. Detta skulle i grunden ändra det nuvarande systemet med uppdelade betalningar – en av de grundläggande principer som det nuvarande mervärdesskattesystemet bygger på.

4. KOMMISSIONENS UPPFATTNING

När kommissionen får in ansökningar i enlighet med artikel 395 granskar den ansökningarna för att försäkra sig om att de grundläggande villkoren för att bifalla dem är uppfyllda, dvs. den undersöker om den föreslagna särskilda åtgärden förenklar förfarandena för beskattningsbara personer och/eller skatteförvaltningen, eller om förslaget hindrar vissa typer av skatteundandragande eller skatteflykt. Här har kommissionen alltid intagit ett begränsande och försiktigt förhållningssätt för att garantera att avvikelserna har begränsad omfattning, är nödvändiga och proportionella och inte undergräver det allmänna mervärdesskattesystemet.

Bortsett från frågan om den begärda åtgärden verkligen skulle vara ett ändamålsenligt sätt att bekämpa karusellbedrägerier och andra typer av bedrägerier eller att minska momsgapet i allmänhet, och bortsett från att ett sådant helt frivilligt system skulle innebära minskad harmonisering, är det uppenbart att en sådan långtgående åtgärd ligger utanför vad som kan omfattas av ett undantag enligt artikel 395 i mervärdesskattedirektivet. Kommissionen har redan påpekat att en allmän och icke-särskiljande tillämpning av omvänd betalningsskyldighet på potentiellt alla varor och tjänster, som i detta fall, inte kan betraktas som en särskild åtgärd i den mening som avses i ovannämnda artikel[1].

Det är nödvändigt att visa att tillämpning av förfarandet för omvänd betalningsskyldighet är motiverad av ett visst specifikt bedrägeriproblem och att åtgärden inte går utöver vad som krävs för att bekämpa bedrägerisituationen. Detta innebär med nödvändighet att åtgärden är riktad. Under alla omständigheter är det uteslutet att en sådan åtgärd skulle vara tillämpbar på stora delar av, eller till och med hela, ekonomin och på olika produktions- och distributionsstadier.

Detta följer av rättspraxis från Europeiska unionens domstol som har slagit fast att åtgärder som vidtas med tillämpning av artikel 395 i mervärdesskattedirektivet i syfte att förenkla uppbörden av skatt eller för att förhindra vissa slag av skatteundandragande eller skatteflykt, måste vara nödvändiga och ändamålsenliga för att uppnå det särskilda mål som eftersträvas och inverka så lite som möjligt på målen och principerna i mervärdesskattedirektivet[2].

Med tanke på den breda omfattningen av åtgärden i ansökan skulle den klart inverka på den grundläggande principen om uppdelad betalning som det harmoniserade mervärdesskattesystemet bygger på.

Kommissionen anser vidare att varje väsentlig ändring av mervärdesskattesystemets principer bör beslutas på EU-nivå i samband med en reform av mervärdesskattesystemet, och inte genom fristående nationella lösningar.

5. SLUTSATS

Mot bakgrund av ovanstående punkter motsätter sig kommissionen den ansökan som lämnats in av Republiken Österrike, Republiken Bulgarien, Republiken Tjeckien och Republiken Slovakien.

[1] Se COM(2015)214.

[2] Se till exempel mål C-489/09, Vandoorne NV, punkt 27.